

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Α.Π.Θ.

ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΣΔΕΠ

Το σχέδιο της κυβέρνησης για τα Α.Ε.Ι. απορρίπτεται στο σύνολό του

(Απόφαση ΓΣ ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ, 21-6-2022)

Το σχέδιο «νόμου - πλαίσιο» που κατέθεσε η κυβέρνηση επιχειρεί να συγκεντρώσει σε ενιαίο πλαίσιο την προηγούμενη νομοθεσία, ενσωματώνοντας και νέες ρυθμίσεις, με αποκλειστικό στόχο την «προστασία» και ενίσχυση της επιχειρηματικής λειτουργίας των Α.Ε.Ι. σε όλα τα επίπεδα, από τα «προϊόντα» και τις «υπηρεσίες» που θα προσφέρει μέχρι τη διοίκηση και τη λειτουργία του. Το ν/σ βρίσκεται, στο σύνολό του, στον αντίποδα της σύγχρονης, δωρεάν και υψηλού επιπέδου Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης που έχει ανάγκη η νεολαία και η χώρα μας. Έρχεται να εφαρμοσθεί σε ένα Πανεπιστήμιο στο οποίο εδώ και καιρό έχει συρρικνωθεί η δημοκρατική αντιπροσώπευση, με τα διοικητικά όργανα σε εκτελεστικό ρόλο «επιχειρηματικών» δραστηριοτήτων και επιτάχυνσης της προσαρμογής στη διαδικασία της Μπολόνια. Ο νέος νόμος, διευρύνει τους ταξικούς φραγμούς, διαλύει περαιτέρω τις εργασιακές σχέσεις του προσωπικού των Α.Ε.Ι., επιταχύνει τη μετατροπή των προγραμμάτων σπουδών σε συλλογές δεξιοτήτων, υποτάσσει την ίδια την εξέλιξη των επιστημών, της διδασκαλίας και της έρευνας στην επιχειρηματική κερδοφορία. Γι' αυτό εξάλλου, όπως υπενθυμίζει με κάθε ευκαιρία η Υπουργός, χρειάστηκε πρώτα να ψηφιστεί ο νόμος για την Πανεπιστημιακή Αστυνομία!

Το σχέδιο «νόμου-πλαίσιο» προκαλεί πολλαπλές συνέπειες σε όλο το φάσμα λειτουργιών των Α.Ε.Ι., όπως:

Επιχειρηματική λειτουργία, με ένταση και έκταση στην εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα:

- Πλήρης και σε όλα τα επίπεδα επιχειρηματική – εμπορευματική δραστηριότητα, με σκοπό την αποκοπή των Α.Ε.Ι. από την κρατική χρηματοδότηση και την υποκατάστασή της με έσοδα από οπουδήποτε. Εκτός από τα ήδη υφιστάμενα έσοδα της σημερινής επιχειρηματικής δραστηριότητας των Α.Ε.Ι. προβλέπονται και νέες εμπορευματικές εναλλακτικές. Έσοδα των πανεπιστημιακών Εργαστηρίων και Κλινικών, πανεπιστημιακών ερευνητικών κέντρων, για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, εκπόνησης ειδικών και κλινικών μελετών, εκτέλεσης δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, παροχής γνωμοδοτήσεων και κωδίκων, για λογαριασμό φυσικών προσώπων, δημόσιων/ιδιωτικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, με τους φορείς να καθορίζουν τους όρους των «συμβολαίων». Έσοδα από τόκους και εκμετάλλευση της ακίνητης και κινητής περιουσίας των Ε.Λ.Κ.Ε., δηλ. των Α.Ε.Ι., παρακρατήσεις πρόσθετων αμοιβών των μελών Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που πλέον «απελευθερώνονται», και έσοδα από την εμπορική δραστηριότητα των Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.), Μουσείων, ψηφιακών βιβλιοθηκών, και από καταβολή παράβολων και αμοιβών που εισπράττονται από τα νοσοκομεία κατά την ολόημερη λειτουργία τους. Επιπλέον, εισάγεται εκ νέου η θεσμοθέτηση των «Επώνυμων Εδρών» με τις χορηγίες επιχειρηματικών ομίλων.
- Η εμπορευματοποίηση της έρευνας εντείνεται με την κατευθυνόμενη ή «βιομηχανική» έρευνα (βλ. «βιομηχανικά» διδακτορικά») για εφήμερα αγοραία συμφέροντα με αποκλειστικό σκοπό την κερδοφορία του προϊόντος, και ότι απορρέει αναφορικά με τους περιοριστικούς επί του απορρήτου όρους διεξαγωγής και δημοσίευσής της, όπως αντίστοιχα ισχύει με τις «πατέντες» και τα «ιδιωτικά» πνευματικά δικαιώματα. Στη δραστηριότητα αυτή εμπίπτει και η ανά Α.Ε.Ι. ίδρυση του Πανεπιστημιακού Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας (Π.Α.Κ.Ε.Κ.), που δραστηριοποιείται επιχειρηματικά, στο να εκπονεί μελέτες και να παρέχει υπηρεσίες προς τρίτους, να συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς και παραγωγικούς φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής, να συνάπτει πάσης φύσεως συμφωνίες για τη δημιουργία δικτύων επιχειρήσεων και γνώσης, συστάδων επιχειρήσεων (Clusters), και να αξιοποιεί οικονομικά τα ερευνητικά αποτελέσματα και την τεχνογνωσία που παράγεται από τις δραστηριότητές του.
- Πριμοδότηση δημιουργίας των Ξενόγλωσσων Προγραμμάτων Σπουδών (Ξ.Π.Σ.) πρώτου κύκλου για την πλήρη εμπορευσιμότητά τους. Γενίκευση των διδασκτρών στα Π.Μ.Σ. (και με δυνατότητα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης). Δημιουργία εμπορεύσιμων εκπαιδευτικών «προϊόντων» με βραχύβια προγράμματα δεξιοτήτων, «επιμόρφωσης» και «επάρκειας» θερινών και χειμερινών σχολείων, επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσω του Κέντρου Επιμόρφωσης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.).

Επιπτώσεις στην εκπαίδευση και στο επαγγελματικό μέλλον των αποφοίτων επιστημόνων:

- Μετατρέπει τα πανεπιστήμια σε πολυκαταστήματα προσφοράς προγραμμάτων και «τίτλων» σπουδών αλλοιώνοντας τον ακαδημαϊκό χαρακτήρα των γνωστικών αντικειμένων Τμημάτων και αυτών των μελών Δ.Ε.Π.,

και με πρόσχημα το «εσωτερικό ERASMUS» και τις συνεργασίες με Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής (Κ.Δ.Δ.Π.Σ.). Αποδομεί την επιστημονική συγκρότηση των προγραμμάτων σπουδών με την πολυδιάσπασή τους και με την απονομή από το ίδιο Τμήμα «βεβαιώσεων» και «πιστοποιητικών» δεξιοτήτων (βλ. πτυχία «κοινά», «διπλά», «minor», «επιμόρφωσης» και «επάρκειας»), με βραχύβια διάρκεια φοίτησης από 2 έως 7 εξάμηνα (βλ. προγράμματα «εφαρμοσμένων επιστημών και τεχνολογίας»).

- Αποσυνδέει πλήρως, τα επαγγελματικά δικαιώματα και το επάγγελμα από το αντίστοιχο ενιαίο επιστημονικό αντικείμενο και τον ενιαίο και αδιάσπαστο τίτλο σπουδών, με κύρια επίπτωση στις αμοιβές στην αγορά εργασίας. Επεκτείνει, δια του νέου ρόλου του ΔΟΑΤΑΠ, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο (από το 2017 και 2020) αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων και ισοδυναμίας πτυχίων κολεγίων και Πανεπιστημίων της αλλοδαπής. Επιστήμονες με ενιαίες σπουδές 8 και 10 εξαμήνων και διαβαθμισμένοι «καταρτισμένοι» απόφοιτοι θα διεκδικούν θέση εργασίας, και πρακτικά χωρίς συλλογικές συμβάσεις, με τις κατώτερες εργασιακές αμοιβές.
- Οι θετικές και πολυτεχνικές επιστήμες για την επιβίωσή τους προορίζονται για την κατ' αποκλειστικότητα αγοραία παραγωγή «καινοτόμων προϊόντων» αποκλειστικά μέσω της εφαρμοσμένης έρευνας, ενώ οι ανθρωπιστικές επιστήμες και σπουδές, αντιμετωπίζονται ως παρείσακτες, αφού στο σύνολο του ν/σ η έρευνα θεωρείται αξιόλογη, μόνο αν είναι «καινοτόμος» και ωφέλιμη στην κερδοφορία της «αγοράς», καθώς αυτή στη φιλοσοφία, τη γλωσσολογία, τη φιλολογία, την ιστορία θα πρέπει να διεξάγεται με εταιρίες «spin off».
- Προβλέπει, ενάντια στην πρόοδο και την εξέλιξη των επιστημών, και με μοχλό επιβολής την ΕΘΑΑΕ με τις ανά δετία αξιολογήσεις – πιστοποιήσεις, ακόμη και την εξαφάνιση Τμημάτων – Σχολών – Πανεπιστημίων, με συγχωνεύσεις – καταργήσεις, με «προθεσμίες» ενός μήνα, με κύριο σκοπό την περαιτέρω συρρίκνωση της κρατικής χρηματοδότησης, και εφόσον δεν πληρούν αγοραία κριτήρια «βιωσιμότητας», είτε ως προς τη φοιτητική «πελατεία» - είτε ως προς την «καινοτομία» και την εμπορευσιμότητα των εκπαιδευτικών και ερευνητικών «προϊόντων» τους.

Διάλυση και εκφυλισμός του τακτικού προσωπικού ΔΕΠ, και ελαστικές εργασιακές σχέσεις:

- Το προσωπικό που εμπλέκεται στην εκπαίδευση απαρτίζεται από 14 και πλέον κατηγορίες (Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π., «Ομότιμος – Αφυπηρετήσας Καθηγητής», υποψ. διδάκτορας, μεταπτυχιακός, μεταδιδάκτορας, «συνεργαζόμενος Καθηγητής», «επισκέπτης Καθηγητής», «επισκέπτης Ερευνητής», «εντεταλμένος διδάσκοντας», «ερευνητής επί θητεία» ή καθηγητής Πανεπιστημίου της αλλοδαπής), με εργασιακές σχέσεις και αμοιβές πολλών ταχυτήτων. Διδάσκοντες και ερευνητές με συμβάσεις ορισμένου έργου ή χρόνου, θα διδάσκουν από ένα εξάμηνο έως και 3+3 έτη στην πανσπερμία των «κύκλων» σπουδών και θα αμειβονται από διδάκτρα και έσοδα των Ε.Λ.Κ.Ε., και με «παρόχους υπηρεσιών» τύπου «Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης» (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.), «Πανεπιστημιακού Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας» (ΠΑ.Κ.Ε.Κ.) και «Επώνυμης Έδρας».
- Γενικεύονται οι ελαστικές και εργολαβικού τύπου εργασιακές σχέσεις (διαλύοντας περαιτέρω τις υφιστάμενες, π.χ. για τα μέλη Δ.Ε.Π.). Οι νέες μορφές ελαστικής απασχόλησης για διδάσκοντες και ερευνητές με κύρια πηγή χρηματοδότησης την αυτοχρηματοδότηση μέσω προγραμμάτων και συμβάσεων, σε συνδυασμό με τους νέους «κόφτες» της κρατικής χρηματοδότησης, ανοίγουν τον δρόμο ώστε κάθε Α.Ε.Ι. να καλύπτει τις εκπαιδευτικές του ανάγκες και τη μισθοδοσία του προσωπικού του από τα έσοδά του, ακόμη και για το μόνιμο προσωπικό.
- Το νέο σύστημα εκλογής και εξέλιξης μελών Δ.Ε.Π. χαρακτηρίζεται από αντιεπιστημονικές πρακτικές, παρέχοντας ταυτόχρονα στο Συμβούλιο Ιδρύματος κυρίως, καθώς και στους διορισμένους Κοσμήτορες δυνατότητες αντικαδημαϊκής παρέμβασης τόσο στον καθορισμό των γνωστικών αντικειμένων όσο ακόμη και στην αποτίμηση των ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων. Δομείται ένα ιεραρχικό σύστημα στις κρίσεις και τη διοίκηση περιορίζοντας δραστικά τη συμμετοχή των χαμηλών βαθμίδων.
- Καταργείται η μονιμοποίηση στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή και σε περίπτωση αρνητικής κρίσης μπορεί να μεταταχθεί σε άλλη βαθμίδα εκπαίδευσης σε διάστημα μόλις ενός μήνα. Στη σχεδιαζόμενη συρρίκνωση του Δ.Ε.Π., αυξάνεται ο ρόλος των ομότιμων και αφυπηρετησάντων καθηγητών (μαθήματα, εισηγητικές επιτροπές, εκλεκτορικά, κλπ) σε αντιστοιχία με τα εν ενεργεία μέλη Δ.Ε.Π. και σε βάρος των νέων επιστημόνων. Ταυτόχρονα, απελευθερώνεται πλήρως η «παράλληλη απασχόληση» των μελών Δ.Ε.Π. σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και της αλλοδαπής, καθώς και στο σύνολο των εμπορευματικών δραστηριοτήτων των Α.Ε.Ι., με πρόδηλη επίπτωση στις προπτυχιακές σπουδές.
- Τα κριτήρια εξέλιξης του Δ.Ε.Π. περιλαμβάνουν πλέον και μάλιστα σωρευτικά (ούτε καν διαζευκτικά) και τον αγοραίο αντίκτυπο του επιστημονικού (;) έργου, όπως κατοχή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ίδρυση εταιρειών τεχνοβλαστού (spin off), και προσέλκυση χρηματοδοτήσεων, βραβεύσεις σε διεθνείς ή εθνικούς διαγωνισμούς, καθώς και τη διοίκηση από «διευθυντική θέση» «αναγνωρισμένων ερευνητικών κέντρων ή ινστιτούτων» (για τη βαθμίδα του καθηγητή).

Μέτρα αστυνόμευσης, πειθαρχησης, καταστολής και θεσμικού εκφοβισμού:

- Το πολυσέλιδο τμήμα του νέου πλαισίου πειθαρχικού δικαίου των μελών Δ.Ε.Π., του υπόλοιπου προσωπικού, και των φοιτητών, με τους ορισμούς του καθώς και τις επιτηδευμένες αμφισημίες του, σηματοδοτεί το μέτρο

προσαρμογής της ακαδημαϊκής ελευθερίας στο πλαίσιο του επιχειρηματικού πανεπιστημίου. Κύριος στόχος του, η πειθάρχηση και καταστολή της ριζοσπαστικοποίησης και της κινητοποίησης της νεολαίας, για την κοινωνικοποίηση απέναντι στο ζοφερό μέλλον που της προδιαγράφουν, τους αγώνες της για μόρφωση και εργασία, ενάντια στον πόλεμο, στις αβεβαιότητες και στα ναρκωτικά.

- Η εισαγωγή του πειθαρχικού δικαίου για τα μέλη Δ.Ε.Π., σε αντιστοιχία με αυτό που έχει ήδη εισαχθεί για τους φοιτητές, ουσιαστικά διώκει και ποινικοποιεί τις συλλογικές/συνδικαλιστικές διαδικασίες και οδηγεί στην κατάργηση της ελεύθερης διακίνησης ιδεών και απόψεων.
- Η διεύρυνση των μέτρων, που εισήχθησαν αρχικά με τον νόμο Διαμαντοπούλου και διατηρήθηκαν στη συνέχεια, υπονόμευσης της υπόστασης των φοιτητικών συλλόγων ως οργάνων εκπροσώπησης των φοιτητών, καταδεικνύει το αντιδημοκρατικό, αυταρχικό, και ολιγαρχικό εγχείρημα για το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο.

Μοντέλο ολιγαρχικής διοίκησης με αποκλειστικά ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια:

- Στο όνομα της «διεύρυνσης» της αποκαλούμενης αυτονομίας των Α.Ε.Ι., προωθείται συγκεντρωτικό και αυταρχικό ρυθμιστικό πλαίσιο, πλήρους μετάπτωσης της λειτουργίας των Πανεπιστημίων στα πρότυπα Ομίλων Αωνύμων Επιχειρήσεων, με Διοικητικά Συμβούλια (βλ. Συμβούλια Διοίκησης), που προσλαμβάνουν ή παύουν τον Πρόεδρο (βλ. Πρύτανης), τον «εκτελεστικό διευθυντή» (βλ. μάνατζερ), καθώς και τα λοιπά διορισμένα «στελέχη» όπως οι Κοσμήτορες.
- Ο Πρύτανης, ως μέλος του ΣΔ, προΐσταται διοικητικά της ιεραρχίας όλων των «τμημάτων» του «ομίλου», ενώ ο «εκτελεστικός διευθυντής» έχει ιεραρχικά παράλληλο ρόλο κυρίως στα της οικονομικής διαχείρισης όλων των προσδοκώμενων δραστηριοτήτων των Ε.Λ.Κ.Ε., Εταιρίας Αξιοποίησης Διαχείρισης Περιουσίας Ιδρύματος Ε.Α.Δ.Π.Ι., Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ., ΠΑ.Κ.Ε.Κ., Ε.Π.Ι., Εργαστηρίων και Κλινικών, τεχνοβλαστών και πανεπιστημιακών Μουσείων.
- Οι αρμοδιότητες της Συγκλήτου, των Κοσμητειών και των Τμημάτων περιορίζονται πλέον αποκλειστικά και μόνο σε διακοσμητικό ρόλο με αποφάσεις για ελάσσονα ή διαδικαστικά θέματα, και ο ρόλος τους προβλέπεται να είναι εκτελεστικός των αποφάσεων του Συμβουλίου, με την εποπτεία μάλιστα «μονάδας εσωτερικού ελέγχου».
- Επιπλέον, στο πλαίσιο της επιχειρηματικότητάς τους, τα Α.Ε.Ι. μπορούν να ιδρύουν θυγατρικές (βλ. «παραρτήματα»), στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή, με τη μορφή είτε «ακαδημαϊκών» μονάδων είτε ερευνητικών κέντρων, και με το κόστος ίδρυσης και λειτουργίας τους στην αλλοδαπή να καλύπτεται αποκλειστικά από ιδιωτικούς, διεθνείς ή ίδιους πόρους του Ε.Λ.Κ.Ε. ή της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας και δεν μπορεί να βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό τους.

Η πλειοψηφία της Συγκλήτου ως ακόλουθη της Πρυτανικής Αρχής του Α.Π.Θ. και εξαρτημένη από την κυβερνητική πολιτική, με την πρόσφατη απόφασή της αρνούμενη να απορρίψει το προτεινόμενο νομοσχέδιο στο σύνολό του, υπονομεύει τις σπουδές και το επαγγελματικό μέλλον των φοιτητών και των φοιτητριών, ενισχύει τη διάλυση της Ανώτατης Εκπαίδευσης με την ολοκλήρωση της εμπορευματοποίησής της, υποβαθμίζει την πρόοδο της επιστήμης και περιχαράκωνει την επιστημονική έρευνα και προς όφελος του επιχειρηματικού κέρδους, και αποδέχεται το μοντέλο διοίκησης ομίλου αωνύμων εταιρειών ενάντια στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών στην επιστήμη και στην κοινότητα.

Η δύναμη μας βρίσκεται στον Σύλλογο μας, στη συμπόρευσή μας με το φοιτητικό κίνημα, με τους Ερευνητές και Διδάσκοντες με ελαστικές σχέσεις εργασίας, και με όλους τους εργαζόμενους στο ΑΠΘ. Καμία αναμονή, καμία ταλάντευση. Η μέχρι τώρα οργανωμένη απάντηση από το μεγάλο πλήθος ομοσπονδιών και συλλόγων Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., Διοικητικών, και Συγκλήτων, Σχολών και Τμημάτων Α.Ε.Ι., καθώς και άλλων πρωτοβουλιών, δείχνει τον δρόμο για τη ματαίωση των κυβερνητικών σχεδιασμών, όπως συνέβη όταν επιχειρήθηκαν και πάλι στο παρελθόν. Καλούμε τους συναδέλφους, μαζί με τους φοιτητές και όλους τους εργαζόμενους στο ΑΠΘ και στα πανεπιστήμια, να σταθούν απέναντι σε όλες ανεξαιρέτως τις πτυχές του νέου «νόμου-πλαίσιο». Το νομοθέτημα που ετοιμάζεται ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ!

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Η ΓΣ του ΕΣΔΕΠ αποφασίζει και εξουσιοδοτεί το ΔΣ για την υλοποίηση των ακόλουθων:

- 1. να διεκδικήσει τη μη κατάθεση/απόσυρση του νομοσχεδίου «Νέοι Ορίζοντες για τα ΑΕΙ»**
- 2. να προκηρύξει προειδοποιητική απεργία του ΕΣΔΕΠ την πρώτη ημέρα συζήτησης του νομοσχεδίου (στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής)**
- 3. να εξουσιοδοτήσει το ΔΣ του ΕΣΔΕΠ για κλιμάκωση των δράσεων του συλλόγου σε συνεργασία με τους συλλόγους φοιτητών και εργαζομένων σε περίπτωση ψήφισης του νόμου**